

natuurpunt

Natuur in het hart

VAN HASSELT

De prioriteiten van Natuurpunt
voor de verkiezingen in 2024

Inhoud

Voorwoord	3
Met de neus op de feiten	4
Het decennium van ecosysteemherstel	5
Vijf noodzakelijke transitie's	6
Transitie 1: Naar een robuust natuurnetwerk	7
Transitie 2: Naar een herwaardering van water	13
Transitie 3: Naar een duurzaam ruimtegebruik en nieuwe manier van wonen	16
Transitie 4: Naar een regeneratieve landbouw en visserij	22
Transitie 5: Naar een circulaire samenleving	25
Een sterke natuursector om dit mee te realiseren	27
Van woord naar daad: een ernstig budget	28

www.natuurpunt.be/verkiezingen2024

Dit memorandum is een publicatie van Natuurpunt Hasselt-Zonhoven.

Contact

Bert Carremans - Natuurpunt Hasselt-Zonhoven

voorzitter@natuurpunthasseltzonhoven.be

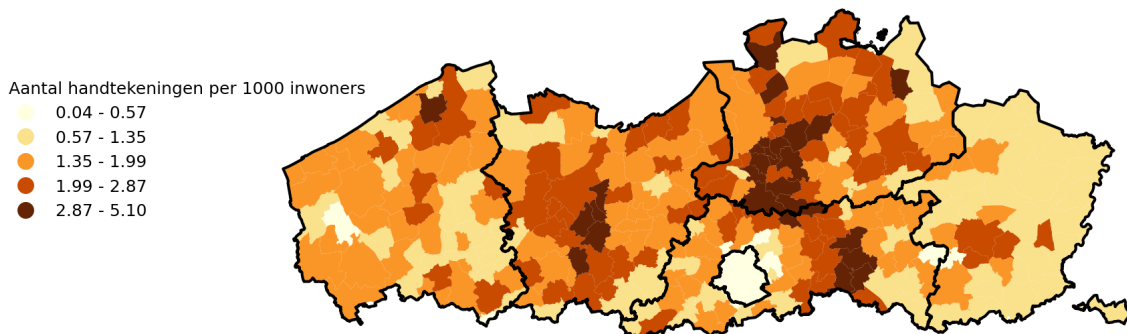
Nu moet het gebeuren

Vlaanderen hoort bij de kwetsbaarste gebieden ter wereld voor klimaatverandering. Dat blijkt niet alleen uit internationaal onderzoek maar ook uit de extreme weersomstandigheden die we de laatste jaren gezien hebben. Dit decennium moet de uitstoot drastisch omlaag. Daarnaast moeten we Vlaanderen ook klimaatrobuust maken. Niet alleen kan natuurherstel daar een belangrijke rol in spelen, het is ook noodzakelijk om het biodiversiteitsverlies te keren. Natuur gaat zo snel achteruit dat ecosystemen dreigen ineen te storten en daarmee de voor onszelf levensnoodzakelijke functies. Natuur geeft ons letterlijk en figuurlijk zuurstof.

Zoals het succes van de documentaire Onze Natuur aantoonst, mogen we best wel trots zijn op ons natuurlijk erfgoed en moeten we ook de natuurlijke geschiedenis van Vlaanderen terug waarderen. De meest plantenrijke habitat ter wereld ligt bij ons. Nog geen 130 jaar geleden zwom in iedere beek een otter en konden we ook zelf genieten van een plons in de lokale beek. Daar kunnen we weer naar toe. We hebben dat nodig. 74% van de Vlamingen wil meer natuur omwille van de eigen gezondheid. Laat ons daar ambitieus voor gaan.

Dat er een draagvlak is voor natuurbescherming in Hasselt is duidelijk in de cijfers:

- **1.216 Hasseltse gezinnen lid van Natuurpunt.**
- **In Limburg, zit Hasselt bij de koplopers wat betreft het aantal handtekeningen van het manifest “Natuur in het Hart” van Natuurpunt¹. Dit is goed te zien in het kaartje hieronder.**

De sleutels om beide levensbedreigende crisissen te keren zijn natuurherstel, ruimte voor water, ruimtelijke ordening, een regeneratieve landbouw, een doelgerichte en eerlijke regelgeving voor milieu en een stevige daling van onze broeikasgasuitstoot. Het tijdsvenster om de ergste gevolgen tegen te gaan wordt klein, maar met daadkrachtig en ambitieus beleid kunnen we de trends keren. Door voluit te gaan voor een drastische reductie van onze broeikasgasuitstoot in alle sectoren en 30% van onze regio te reserveren voor natuur.

Nu moeten we de curves ombuigen naar een Vlaanderen in harmonie met haar omgeving en de natuur. Naar een Vlaanderen met natuur in het hart.

We nodigen u van harte uit om de voorstellen in ons verkiezingsmemorandum te ontdekken en we gaan graag met u in gesprek hoe we die samen kunnen realiseren.

Van harte,

Bert Carremans
voorzitter Natuurpunt Hasselt-Zonhoven

¹ <https://www.natuurpunt.be/pagina/natuur-het-hart-t-moet-weer-kloppen>

Met de neus op de feiten

De waterbom die in de zomer van 2021 in Wallonië viel, zou 8 miljard euro schade aangericht hebben als ze in Vlaanderen gevallen was. De records stapelen zich op met in de zomer van 2022 de ergste droogte in 500 jaar in Europa. Natuurbranden worden steeds desastreuzer. We worden met de neus op de feiten gedrukt van de gevolgen van **klimaatverandering**. En toch is het maar een voorproefje van wat ons te wachten staat als het klimaat meer dan twee graden stijgt: de dood van alle koraalriffen, verdwijnen van een kwart van alle landbouwgebied, nog meer hittegolven en bosbranden, meer dan 1 m zeespiegelstijging, miljoenen klimaatvluchtelingen en extreme stormen en overstromingen.

Tegelijkertijd zijn er de berichten van het aantal insecten dat op 27 jaar tijd met 76% afgenomen is en 1 miljoen soorten (van de 8) die met uitsterven bedreigd zijn. In Vlaanderen is 28% van de soorten bedreigd en takelen al onze bossen af door stikstofneerslag. Het tempo waaraan soorten voorgoed verdwijnen ligt 100 tot 1000 maal hoger dan normaal. Het risico op ineenstorten van ecosystemen wordt reëel, diezelfde ecosystemen waar we van afhankelijk zijn voor onder meer de zuurstof die we inademen en het proper water dat we drinken. De **biodiversiteitscrisis** is een feit.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat de klimaat- en biodiversiteitscrisis de top tien aanvoeren van de risico's voor de economie volgens het Wereld Economisch Forum. Ook die andere grote crisis, de **gezondheidscrisis** waar de COVID19-pandemie voor zorgde, heeft het belang van natuur aangetoond. Vlamingen zochten massaal hun toevlucht in de natuur. De natuur hield ons recht. Maar het toonde ook het tekort aan natuur in Vlaanderen dat het laagste aandeel beschermde natuur heeft van Europa. Het mag duidelijk zijn: we kunnen niet zonder natuur en een gezonde planeet, en de natuur niet zonder ons. We moeten ze hoogdringend herstellen.

Het decennium van ecosysteemherstel

Op het wereldtoneel is de urgentie duidelijk. De Verenigde Naties riepen 2020-2030 uit tot het decennium van ecosysteemherstel. In deze periode moeten we de curves ombuigen: de uitstoot van broeikasgassen omlaag en het aantal wilde dieren en planten omhoog.

Door een krachtig klimaatbeleid...

De jaarlijkse broeikasgasuitstoot moet de komende jaren drastisch zakken om een op hol geslagen klimaat te vermijden. In alle sectoren: naast energie ook industrie, transport, landbouw en huishoudens. Elke tiende van een graad telt. Een volledige omschakeling naar hernieuwbare energie is noodzakelijk, maar niet meer voldoende om onder de 1,5°C opwarming te blijven. Gelukkig toont de wetenschap dat we die grens wel nog halen als we het combineren met ambitieus natuurherstel en een ander voedselsysteem! Met 100% hernieuwbare energie, 50% van het oppervlak op land en zee voor natuur en een regeneratieve landbouw realiseren we weer een leefbare planeet. Met respectievelijk 56% en 30% tegen 2030 als tussendoelen. Europa is alvast die weg ingeslagen om zo onze uitstoot omlaag te krijgen.

... en een krachtig natuurbeleid

Niet alleen is natuurherstel belangrijk om de klimaatdoelstellingen te halen, het is ook een voorwaarde voor een welvarende samenleving. Niet minder dan 50% van het bruto binnenlands product van de wereld is afhankelijk van intacte ecosystemen. Natuurherstel rendeert: elke euro levert 8 tot 38 euro op voor de maatschappij.

De urgentie is groot, de voordelen zijn enorm en de koers is uitgezet. De Verenigde Naties hebben beslist om 30% van het oppervlak op land en zee voor te behouden voor natuur. Europa is hierin een voortrekker en zet de koers uit naar een samenleving in harmonie met de natuur en omgeving via verschillende beleidsinitiatieven voortvloeiende uit haar Green Deal. Europa luistert daarmee naar haar burgers: 77% van de Vlamingen vindt natuur belangrijk. Ook het enorme succes van de documentaire Onze Natuur toont het draagvlak voor natuurherstel in Vlaanderen. Het stopt biodiversiteitsverlies, het zorgt voor een leefbare omgeving, maakt Vlaanderen klimaatrobust, houdt ons gezond en is de basis voor een gezonde economie.

Een Vlaanderen in harmonie met de natuur en omgeving. Is dat mogelijk? Ja! Als we er voor gaan. Als we van natuurherstel een prioriteit maken. Als we durven investeren in de noodzakelijke, sociaal-rechtvaardige transitie, in een Vlaanderen met natuur in het hart. Zo krijgen we natuur weer in de lift.

Laat ons die curves dit decennium ombuigen!

Vijf noodzakelijke transities

In Vlaanderen moeten we inzetten op vijf noodzakelijke en onderling sterk verbonden transities om de biodiversiteitscrisis te keren, om grote stappen te zetten in het aanpakken van de klimaatcrisis en om te komen tot een gezond leefmilieu.

Transitie 1: Naar een robuust natuurnetwerk

Van versnipperde en geïsoleerde natuursnipperen naar een robuust verbonden natuurnetwerk tot aan ieders voordeur.

Transitie 2: Naar een herwaardering van water

Van draineren, indijken en zo snel mogelijk afvoeren naar zee, naar ophouden, insijpelen en vertraagd afvoeren.

Transitie 3: Naar een duurzaam ruimtegebruik en nieuwe manier van wonen

Van een volgebouwd landschap met versnipperde bebouwing, naar woonkernen met ruimte voor natuur.

Transitie 4: Naar een regeneratieve landbouw en visserij

Van een landbouw en visserij die de omgeving uitputten en vervuilen naar een landbouw en visserij die heropbouwen.

Transitie 5: Naar een circulaire maatschappij

Van een regio met treurige vervuilingsrecords naar een voorloper op vlak van gezonde lucht, water en bodem.

TRANSITIE 1:

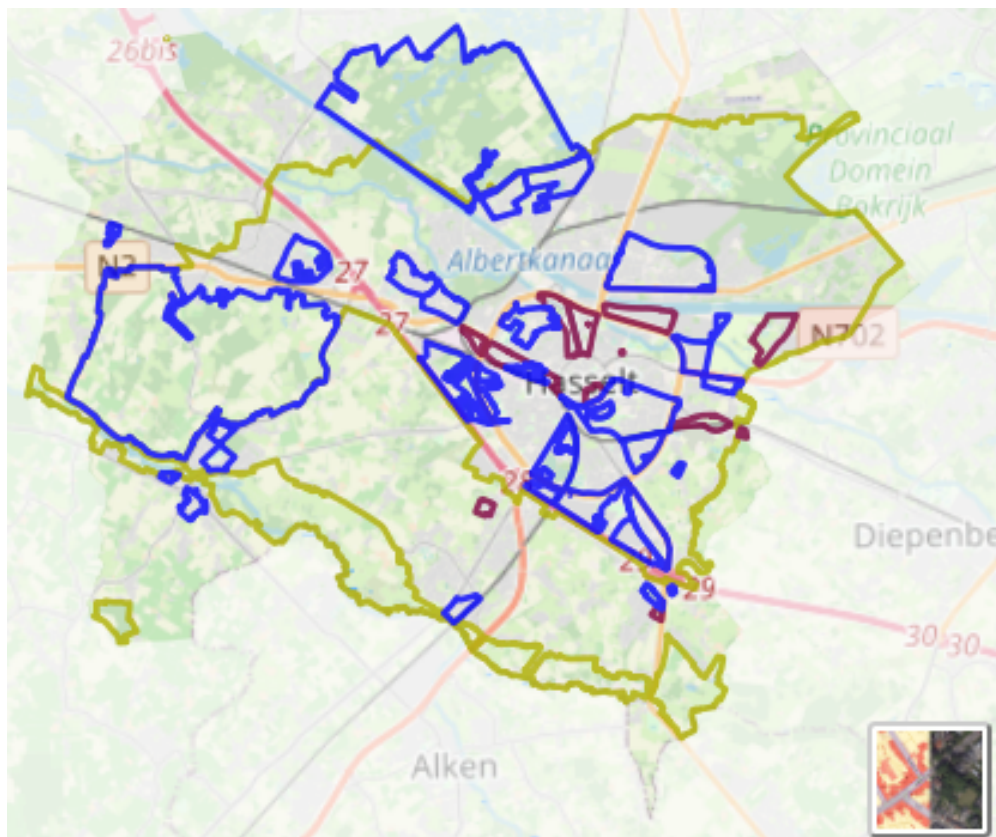
Naar een robuust natuurnetwerk

Hoe realiseren we dat?

Realiseer met natuurverbindingen een sterk samenhangend geheel van natuur-, bos- en valleigebieden

Door de radiaal-concentrische structuur van Hasselt (vijf grote uitvalswegen, een spoorwegknooppunt, concentrisch gelegen dorpskernen, een autosnelweg en een kanaal) is de open ruimte in Hasselt sterk versnipperd.

Versnippering van open ruimte en natuur in Hasselt

Om hier wat aan te doen moet het **natuurbeleid verankerd worden in het Ruimtelijk Ordeningsbeleid**. Ruimte voor de natuur is bij uitstek een taak voor het lokale beleidsniveau!

Belangrijke planologische aanzetten voor deze transitie werden in het verleden opgemaakt en beslist door het stadsbestuur maar **bleven quasi onuitgevoerd**. Meerbepaald,

- het BPA 150 "Kolberg"
- het BPA 135 "Herkenrodebos en Omgeving"
- de Stadsbosstudie
- het Groenstructuurplan Hasselt
- 2 belangrijke bestemmingsplannen van de Vlaamse Overheid:

² De hartjes zijn een visualisatie van de impactscore van de maatregel

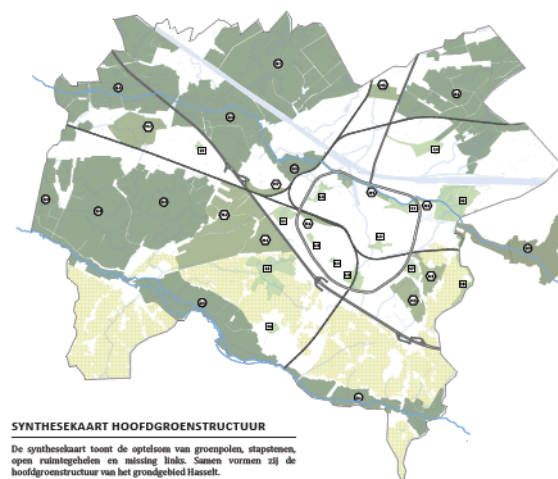
- het GRUP Jongenbos en vallei van de Mombeek van Wintershoven tot Wimmertingen
- het GRUP Vallei van de Herk en Mombeek van Alken tot Herk-de-Stad

Deze opgemaakte plannen leveren voorstellen voor kant-en-klare acties, zoals:

- De ruimtelijke bestemming van de resterende groenpolen Kiewit en Demervallei vastleggen d.m.v. een ruimtelijk uitvoeringsplan waarin de open ruimte maximaal gevrijwaard wordt en én waarin voldoende maatregelen worden opgenomen om de kwaliteit van de natuur in deze groenpolen te beschermen en te herstellen en waar mogelijk te verbeteren..
- Optimalisatie van de groenpool Kiewit door versterking van de band met Bokrijk. Hiervoor dient de “grote weide” heringericht te worden met een natte zone rond de Fluviusvijver en de aanleg van lineaire kleine landschapselementen (KLE) die de oost-west verbinding maken waardoor o.m. vleermuizen het terrein kunnen gebruiken.
- Actieve deelname van de stad Hasselt aan de opmaak van het GRUP Herkenrodebossen ter realisatie van het stadsbos met maximale oppervlakte aan bijkomende bossen en natuur. Concreet betekent dit minstens 135 ha bijkomend bos en 70 ha bijkomende natuur. Verder moeten de centraal gelegen opgesplitste VEN-gebieden aaneengesloten worden en verbonden met het grote VEN-gebied van de Herkvallei. En last but not least neemt de stad Hasselt haar taak als ontsluiting van het gebied. Onder meer door nieuwe toegangen te voorzien vanuit Kermt centrum (via Garebeek) Stevoort (gekoppeld aan het Sterrebos en de Herkkantstraat en Spalbeek (bv vanaf de Diestersteenweg en dan langs het Bunderbos).
- Realisatie op terrein van de reeds jaren geleden opgemaakte GRUP van de Herk- en Mombeekvallei door ondersteuning van het aankoopbeleid van NP in deze vallei door optrekken van de aankoopsubsidies tot op het niveau van de restfinanciering
- Realisatie van het BPA Kolberg door ondersteuning van het aankoopbeleid van NP in dit gebied door het optrekken van de aankoopsubsidies tot op het niveau van de restfinanciering

Verder moeten ook alle **missing links** van het Groenplan in één GRUP eenduidig vastgelegd worden met de nodige voorwaarden opdat de gebieden hun natuurverbindingsfunctie ook effectief kunnen invullen.

4.1 Hoofdgroenstructuur

SYNTHESEKAART HOOFDGOENSTRUCTUUR

De syntheseskaart toont de opdeling van groenpolen, stapstenen, open ruimtes en missing links. Samen vormen zij de hoofdgroenstructuur van het grondgebied Hasselt.

Deze aanduiding heeft gevolgen voor de ontwikkelingsmogelijkheden van deze zones:

- Woonaanbreidingsgebieden binnen de hoofdgroenstructuur worden niet ontwikkeld maar behouden hun onbebouwd karakter;
- Vergunningsaanvragen voor percelen binnen de hoofdgroenstructuur worden strenger beoordeeld op vlak van bebouwing en verharding (zie hun overzichtsplan verder);
- Er wordt een actief beleid opgesteld om de missing links te transformeren als vooraanliggend onderdeel van de hoofdgroenstructuur
- Er wordt een actief beleid gevoerd om de verschrompelde open ruimtes terug op te waarderen

LEGENDE

G.1: Kolberg G.2: Demerel Kiewit G.3: Demerel Herkenrode met de Demerbroek en Pritsenhof G.4: Herkenrodebossen G.5: Vallei Herk en Mombeek	M.1: Missing link tussen Demerbroek en Herkenrodebos M.2: Missing link tussen Kolberg en Kiewit M.3: Omgangweg Pletalbeek M.4: Schimpas M.5: Demervallei M.6: Bingservallei M.7: De Banoen	S.1: Tommelien S.2: Gulderwaai S.3: Japane Tuin en Kapuulmeerpark S.4: Hekkenberg S.5: Omgangweg Wambreek S.6: Bousbeek S.7: Baren Joly S.8: Galbeek S.9: Wijngaartveld S.10: Cromstrijlamotte S.11: Stadspark Hasselt S.12: Alvarbergspark S.13: Blandierpark S.14: Kruidtuinpark

Uittreksel uit het Groenplan Hasselt

Realiseer hierbij o.m. de volgende natuurverbindingen:

- tussen Kiewit en rest van vijvergebied door een ecotunnel en verbinding met de vallei van de Slangbeek
- tussen Tommelen en Herkenrodebossen via de Sterrebeek en de Haagstraat
- tussen Tommelen en het natuurgebied van de Windhalmbeek via de Dormaalbeek
- missing link 6 uit Groenplan (Rangeerstation) tussen Singel en de "Grijze Boulevard"
- tussen Herkenrodebossen en Herkvallei
- tussen de Herk en de Demer via de Herkenrodebossen en langs de Laarbeek
- versterk ook de natuurverbindingsfunctie van de vallei van Herk en Mombeek door volledige restfinanciering van aankopen door NP binnen de natuurgebieden van de Gewestelijke RUP.
- tussen de Herkenrodebossen en de Demervallei over de Diestersteenweg via de Laarbeek
- ruimte voor de Demer als natuurverbinding van Tongeren tot Schulenbroek
- op de golf door bredere oeverzones
- binnen de Singel door meer ruimte quid Demerpark?
- tussen Prinsbeemden en Herkenrode, met Prinsbeemden als stadnatuurpark met enkel wandelwegen, zonder fietssnelwegen
- inrichten van een vistrap aan de Prinsbeemden, zoals reeds beslist, met in de komgronden mogelijkheden voor de grote modderkruiper
- meer inzetten op het gebruik van bermen als stapstenen tussen de natuurgebieden

Voor elk van de **stapstenen** dient er beheervisie ontwikkeld te worden waarbij de natuur maximale kansen krijgt, rekening houdend met het eventuele medegebruik. Hierbij kunnen onder meer volgende acties ondernomen worden:

- planologische correctie van Tommelen door het hele stadsnatuurpark als groene bestemming in te kleuren
- herinrichting van het Beukenhof als groen sportgebied met meer dan wat schaamgroen
- inrichting van het Alverbergpark met streekeigen groen en aandacht voor de restpopulatie amfibieën
- aanpassingen op het Golfterrein waarbij de Demer uit z'n strakke keurslijf gehaald wordt
- opmaken van een beheervisie van de Prinsenbeemden met respect voor de aanwezige natuurpotenties. Dus geen fiets-o-strades, geen fel verlichte wandelwegen, geen paden tot op de Demeroever maar een stadsnatuurpark, voor zachte recreatie die de natuur alle kansen laat. Op die manier zal de aankoop van de Prinsenbeemden door de stad misschien niet het debacle worden voor de natuur dat er nu dreigt.
- redden wat er nog te redden valt van het "Helbeekpark" binnen de Singel door natuurherstel ten Noorden van de nieuwe begraafplaats, aanplanting van streekeigen bomen en struiken en op langere termijn herlokalisering van voetbalclub Torpedo zodat het gebied eindelijk een parkfunctie krijgt die het door het Gewestplan al 40 jaar geleden kreeg toebedeeld.

Ook de **ledverlichting** versnipperd natuurgebied. De verlichting veroorzaakt barrières voor de aanwezige fauna. De stad dient in te zetten op zones waar de verlichting 's nachts wordt uitgezet.

Herstel de natuurkwaliteit met natuur- en landschapsherstel

De stad Hasselt kan terecht fier zijn op haar landschappelijke troeven: 3 ankerplaatsen in drie verschillende landschappen:

- Kolberg in het **Kempens deel** van Hasselt
- Het domein van de abdij van Herkenrode in de **Demervallei**
- Het gebied van de Herkenrodebossen in **Vochtig Haspengouw**

Om deze troeven te behouden en verder te beschermen, dienen volgende acties genomen te worden:

- herwaardering van het sterk gedegradeerde, agrarische landschap ten zuiden van de Herkenrodeabdij. Blijvend landbouwgebruik maar herstel van de oorspronkelijke kleinschaligheid door herintroductie van de KLE
- systematische controle op de opgelegde voorwaarden van heraanplanting bij eerder afgeleverde en nieuwe kapvergunningen
- herstellen van het coulissenlandschap binnen de ankerplaats rond de Herkenrodebossen
- een inventaris van de KLE in het buitengebied die “onvoorwaardelijk” beschermd worden in de groenpolen en de verbindingsgebieden
- kostendekkende subsidie voor aanleg en onderhoud van KLE in groenpolen, ankerplaatsen en verbindingsgebieden
- inventarisatie merkwaardige bomen en betoelaging van onderhoud
- ontsluiting van het buitengebied door een trage wegenplan waarbij de buurtwegen hersteld en heropend worden en waarbij privé-veldwegen die een openbaar nut kunnen hebben aangekocht en opengesteld worden (vb. verbinding Herkenrodebosstraat-Kermtstraat, wandeling over buurtwegen tussen Herkenrode en Groene Delle en doorheen de Groene Delle, ...)

Faciliteer het leren samenleven met (terugkerende) wilde natuur

Onder andere de vos, steenmarter, bever en everzwijnen zijn soorten die een ecosysteem robuuster maken tegen schokken³. In sommige gevallen zorgen ze ook voor problemen wanneer praktijken niet meer aangepast zijn aan de aanwezigheid van die soorten. Conflicten leiden tot vermindering van het draagvlak voor natuur en natuurbeleid.

Het stadsbestuur heeft een belangrijke rol en verantwoordelijkheid om de maatschappij te ondersteunen in het weer leren samenleven met wilde dieren. Zet daarom in op proactief beleid rond **preventieve maatregelen (bvb. plaatsen van rasters), sensibilisering, overleg, monitoring en onderzoek**. Bovendien kunnen meer natuurverbindingen helpen om het wild uit de tuinen van de mensen te houden.

Zorg voor minder dierlijke verkeersslachtoffers

Hasselt heeft een dicht wegennet. Dit resulteert in talloze wilde dieren die ieder jaar onder de wielen sterven. Om dit aan te pakken, kunnen **nutteloze wegen afgesloten worden of verkeerssluw gemaakt**. Bijvoorbeeld:

- de Paalvennestraat die door het natuurgebied Kiewit loopt
- de Kiewitstraat (gedeelte tussen de Mokenweg en het fietspad richting Bokrijk) die nu als sluiptweg gebruikt wordt

Ook de aanleg van de **fiets(snel)wegen** moet bekeken worden. Jammer genoeg sneuvelen er veel amfibieën onder de fietswielen tijdens de jaarlijkse trek. Zo kan een bijkomende paddentunnel ter hoogte van de Veldstraat 93 een oplossing bieden aan natuurpark Tommelen.

Grijp ook de kans van geplande wegenwerken om maatregelen uit te voeren. Het is niet alleen een grote winst voor de natuur, maar ook voor de verkeersveiligheid, gezien bestuurders vaak reflexmatig uitwijken bij overstekende wilde dieren.

Natuurpunt kan de gemeente bijstaan door een uitgebreide databank over dierlijke verkeersslachtoffers beschikbaar te stellen voor de analyse van knelpunten en met expertise rond de aanwezige diersoorten die aandacht vereisen. Enkele voorbeelden van zwarte punten in Hasselt zijn:

- kruising Herk-Stevoortse Kiezel

³ <https://www.natuurpunt.be/nieuws/hoewolvenbeversenvissenhetklimaatreddent20230426>

- kruising Laarbeek Diestersteenweg

Elke stad en gemeente stelt een soortenplan op

Een nieuw extra soortenplan is een aanzet om te onderzoeken welke aanvullende acties voor planten en dieren nodig zijn. De focus ligt niet alleen op acties voor specifieke soorten, maar ook op bepaalde plaatsen of soorten die we kunnen aantrekken. Zo kan de biodiversiteit behouden blijven of zelfs toenemen.

Voor Hasselt denken we hierbij aan soorten zoals de **kerkuil, gierzwaluw, kamsalamander, hazelmuis, kievit, wilde bijen, muurhagedis**, ... Concrete acties waar we aan denken zijn:

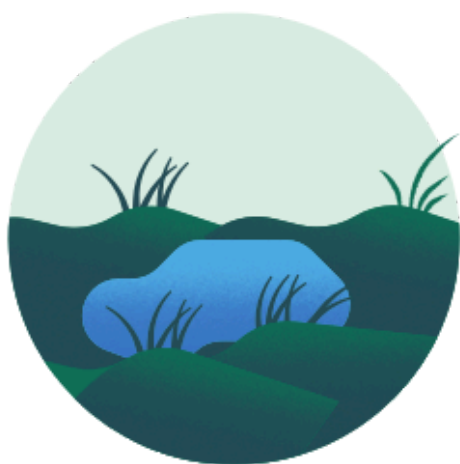
- poelenherstel ter ondersteuning van Kamsalamander in Herkenrodebossen
- poelenherstel en verbinding Dormaalbeek-Windhalmbeek-Waanbeekvallei
- geleideschermen in Tommelen vanaf de brug tot aan het bekken van de Spoorwegstraat
- extra paddentunnel ter hoogte van de Veldstraat 93
- natuurverbinding tussen bron Dormaalbeek en Tommelen, inclusief aanleg poelen als stapstenen
- vernatting van het noordelijke deel van de grote weide langs de Kiewitstraat voor de kieviten. Met de reeds aanwezige depressies in de grote weide kan dit zonder al te grote graafwerken.
- aanleg extensieve akker op de grote weide van Kiewit tussen de Fluviusvijver en de Boomkikkervijver
- aanplant van houtkanten op de grote weide van Kiewit om de vleermuizen over deze vlakte te leiden
- kasten voor vleermuizen en gierzwaluwen aan alle stadsgebouwen

Elke gemeente voorziet speelnatuur op wandelafstand, buiten de kwetsbare natuurgebieden

In Vlaanderen werden in 2019 37% minder buitenspelande kinderen geteld dan 10 jaar daarvoor (zie Kind & Samenleving 2020). Buiten spelen in de natuur toont nochtans duidelijk **positieve effecten op de motorische, cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen**. Ook het gezondheidseffect is groot.

Voorzie (nieuwe) speelnatuur op wandelafstand voor elk kind, buiten de kwetsbare natuurgebieden en ook in dichtbevolkte gebieden. Voorzie buitenklassen in en rond elke school. Er zijn in Hasselt nog voldoende speeltuinen/pleintjes waar bomen en KLE kunnen aangeplant worden. De natuur mag hier ook gerust wat wilder dan een te frequent gemaaid gazon. Zo krijgen de kinderen het gevoel dat ze in een bos(je) spelen.

TRANSITIE 2:

Naar een grondige herwaardering van water

Hoe realiseren we dat?

Zorg voor een stimulerend en normerend beleid om regenwater lokaal te infiltreren

In 2018 scoorde Hasselt qua met 20% verharding al ver onder het Vlaamse gemiddelde van 14% (zie Betonrapport⁴ van Natuurpunt). In een artikel⁵ in Het Belang van Limburg van 23 maart 2023 leiden we af dat de **verharding verder toegenomen is tot 23%**. Het centrum van Hasselt is voor 94% verhard. Het is het op één na meest verharde centrum van Vlaanderen. Er is dus dringend actie nodig.

Acties die infiltratie van regenwater verbeteren zijn:

- verplicht maken van de aanleg van een regenwaterreservoir en een infiltratieput bij elke nieuwbouw. Hierbij moet de norm zijn om 95 tot 99% van het regenwater dat via dakgoten afloopt te stockeren of in de bodem te laten infiltreren.
- aanleg van wadi's op wijkniveau voor hemelwaterinfiltratie voor nieuwe en bestaande wijken
- verplicht maken van waterdoorlatende verharding voor opritten bij elke nieuwbouw
- grachten omvormen tot buffer- of infiltratiegrachten⁶

Infiltreer daar waar het moet én versnel aankoopbeleid in cruciale vernattingsgebieden

Geef het **brongebied van de Dormaalbeek** in beheer aan Natuurpunt zodat het kan ingericht worden als een infiltratiegebied. En realiseer de natuurverbinding tussen dit gebied en Tommelen via de buffer langs de E313.

Erken het belang van de **valleien van de Demer en van de Herk en de Mombeek als bovenlokale natte natuurverbindingen** die Zuid-Limburg verbinden met het ecologische hart van Limburg: het Schulensbroek. Geef financiële ondersteuning voor een actief aankoopbeleid door Natuurpunt in de Herk- en Mombeekvallei en maak een GRUP voor de Demer op waarbij de rivieroever hun functie als natuurverbinding maximaal kunnen uitoefenen door een bouwvrije bufferzone te voorzien.

Dit uit zich concreet in:

- ruimte voor de Demer
- vrijwaren van de Demeroever op het golfterrein
- vergroenen en verruimen van de loop door de stad
- natuurvriendelijk Demerpark
- ruimte voor Herk en Mombeek
- realiseer de Gewestelijke RUP die al jaren geleden zijn opgemaakt door ondersteuning voor aankoop door Natuurpunt
- verhoogde waterberging bij nieuwbouw door aangepast vergunningenbeleid met hergebruik en infiltratie als troeven

4

https://www.natuurpunt.be/sites/default/files/images/inline/betonrapport_detailfiches_gemeenten_2018.pdf

⁵ https://www.hbvl.be/cnt/dmf20230323_96413071

⁶ <https://blauwgroenvlaanderen.be/professionals/maatregelen/buffer-en-infiltratiegrachten/>

Een dwingender en efficiënter droogte- en hemelwaterplan voor elke gemeente

De Vlaamse regering vroeg gemeenten een plan te maken over hoe ze regenwater kunnen hergebruiken. Maar slechts 10 procent van de gemeenten deed dat al. **Wat is de status van de opmaak van het hemelwaterplan van Hasselt?** Natuurpunt Hasselt-Zonhoven stelt hiervoor graag haar terreinkennis ter beschikking voor dit plan.

Stimuleer burgers om hun tuinen klimaatrobuust in te richten

In tuinen en voortuinen ligt nog veel potentieel voor waterberging. Samen vormen die 9% van de oppervlakte in Vlaanderen. Hoe groener we die ruimte maken, hoe beter het water lokaal kan infiltreren. Als elke Vlaming gemiddeld tien vierkante meter zou ontharden, dan zou er jaarlijks 15,6 miljoen kubieke meter extra in de bodem dringen. Als je weet dat we ongeveer 300 miljoen kubieke meter grondwater per jaar oppompen, is dat allesbehalve verwaarloosbaar.

Verbeter de waterkwaliteit door rioleringswerken

- volgens de cijfers⁷ van de VMM, bedroeg in april 2022 de rioleringsgraad van Hasselt 90,35% terwijl dit voor Genk al op 99,14% stond. Hier moet Hasselt de inspanningen verhogen om sneller tot een dergelijk hoog niveau te komen.
- volledig afkoppelen van riolering van beken en grachten (bvb. een deel van de riolering in de Meybroekstraat loopt rechtstreeks in tweede bijgracht van de Garebeek)
- nieuwbouw enkel nog vergunnen wanneer er een aansluiting op het rioleringsnetwerk mogelijk is
- actief saneren van vervuilingpunten

⁷ <https://www.vmm.be/water/riolering/zuiveringsgraad>

TRANSITIE 3:

Naar een duurzaam ruimtegebruik en nieuwe manier van wonen

Hoe realiseren we dat?

Stel ambitieus beleid op om het woningenbestand in sneltempo naar de 21e eeuw te loodsen

Volgens het rapport Wonen⁸ van limburg.incijfers.be stond het gemiddeld **E-peil** van afgewerkte nieuwbouwwoningen in Hasselt in 2021 op 36. Er is al een sterke daling sinds 2011 waarneembaar, maar Hasselt zit onder het Limburgse gemiddelde van 29.

Daarnaast dateert 40% van de woningen in Hasselt van voor 1970⁹. Dikwijls scoren **oudere gebouwen** slechter op energieverbruik dan nieuwbouw. Hasselt moet daarom een ambitieus beleid voeren om het woningenbestand in sneltempo op een sociaal rechtvaardige manier naar de 21ste eeuw te loodsen, inzake klimaatvriendelijkheid (isolatie, elektrificering verwarming, energie opwekking ...), natuurinclusiviteit (groendaken, groengevels, tuinen ...)

Volgens het rapport Klimaat¹⁰ van limburg.incijfers.be zit Hasselt onder het gemiddeld aantal aanvragen voor **zonneboilers en warmtepompen**. De huishoudens zorgen in Hasselt voor 31,3% van de totale CO₂-uitstoot in 2020. Hasselt kan de neerwaartse trend in CO₂-uitstoot versnellen door hogere premies uit te keren voor de omvorming van fossiele brandstoffen naar groene energie.

Er is een potentieel vermogen van 532 MW¹¹ door **zonnepanelen** op de Hasseltse daken. Maar in de periode 2018-2022 is de benuttingsgraad van de daken met maar 2,2 procentpunten toegenomen tot een luttele 8,3%. Hier ligt nog een enorm potentieel om de CO₂-uitstoot van Hasselt te verlagen.

In 2025 is een kaart opgesteld met focuszones voor verdichting en waar niet meer gebouwd mag worden

Uiterlijk begin 2025 stelt Hasselt een gedetailleerde kaart op met aanduiding van waar in de toekomst idealiter nog gebouwd of verdicht kan worden, en waar niet. In afwachting van die percelenkaart voert Hasselt op vlak van omgevingsvergunningen een bewarend openruimtebeleid, minstens buiten de bebouwde kom.

Er wordt netto 1 m² per jaar per inwoner onthard

Hasselt voert een duurzaam bodem- en grondwaterbeleid, waarbij netto per inwoner 1 m²/jaar effectief wordt onthard, minstens binnen de bestemmingscategorie landbouw. Voor Hasselt komt dit neer op 8 hectare per jaar, oftewel 0,077% van het grondgebied van Hasselt. Dit is een haalbare kaart.

⁸ <https://limburg.incijfers.be/rapporten/wonen>

⁹ <https://hasselt.incijfers.be/dashboard/dashboard/woonaanbod>

¹⁰ <https://limburg.incijfers.be/rapporten/klimaat>

¹¹ https://hasselt.incijfers.be/jive?cat_open=publiek/Milieu%20&%20Natuur

Voer een groennorm in om natuur in en rond de stad te bevorderen

Het is aangetoond dat groen in en rond de stad en goed uitgekiende ventilatie-assen het stedelijk klimaat sterk kunnen verbeteren. In het voorstel van de Europese Commissie voor een Natuurherstelwet zijn alvast vergroeningsdoelen voor steden opgenomen.

Jammer genoeg observeren we een neerwaartse trend in het percentage Hasselaren in de buurt van buurtgroen en wijkgroen (respectievelijk 93,9% en 58,9% in 2019)¹². Deze daling moet gecounterd worden en wat betreft wijkgroen moet het percentage drastisch omhoog.

Afstandscriteria en oppervlakte voor verschillende functiegebieden:

Functieniveau	Maximum afstand	Minimumareaal
Woongroen	< 150 m	
Buurtgroen	< 400 m	> 1 ha
Wijkgroen	< 800 m	> 10 ha (park: > 5 ha)
Stadsdeelgroen	< 1.600 m	> 30 ha (park: > 10 ha)
Stadsgroen	< 3.200 m	> 60 ha
Stadsgroen (stadsbos)	< 5.000 m	> 200 ha

Uit MIRA 5 2000

De 3-30-300-regel vormt daarbij een leidraad. Elke Hasselaar heeft vanuit zijn/haar woning zicht op 3 bomen; elke woonstraat in Hasselt wordt beplant met bomen met een kroonbedekking van minstens 30%; elk Hasselts kind vindt een groene speelruimte op minder dan 300 meter van de deur. Dat bomen in de stad zorgen voor verkoeling, spreekt voor zich. Het is bovendien recent wetenschappelijk aangetoond¹³.

Andere maatregelen in het groenbeheer voor meer groen in Hasselt zijn:

- stimuleren van gevelbeplanting
- verbod op verharden voortuinen en verplicht ontharden waar nu al verhard is
- gebruik van enkel streekeigen planten en drachtplanten in plantsoenen
- kwaliteitsverbetering van de Grijsse Boulevard door voldoende laag groen en inpassen van grote bomen ter vervanging van flutboompjes met echte groene lobben (Leopoldplein i.p.v. park Cambrinus)
- realisatie van lang aangekondigde “iedere wijk een park”
- leg tijdelijke snippernatuur aan op ongebruikte bouwplaatsen. Zo is 4,8% van de totale oppervlakte van Hasselt onbebouwd terrein, wat neerkomt op bijna 5 vierkante kilometer.
- hitte-eilandeffect tegengaan door grotere, inheemse bomen in de straten¹⁴

¹² <https://hasselt.incijfers.be>

¹³

https://www.natuurpunt.be/sites/default/files/documents/publication/natuurfocus_2023-2_bomen_in_de_stad.pdf

¹⁴

<https://www.change.inc/infra/minder-slachtoffers-door-hitte-verdubbel-het-aantal-bomen-in-steden-stelt-onderzoek-39525>

Rol een natuurvriendelijk verlichtingsplan uit (en omarm af en toe het donker)

Er duiken steeds meer alarmerende signalen op dat de diversiteit en de biomassa aan insecten wereldwijd sterk daalt. Een recent grootschalig onderzoek benadrukt dat ook nachtelijk kunstlicht een belangrijke factor is die tot nu toe over het hoofd werd gezien. Door slimmer en minder te verlichten kan men **zowel energie- als biodiversiteitswinst** boeken én het levert meestal ook een flinke **financiële besparing** op.

Enkele concrete acties voor Hasselt zijn:

- stel een duisternisbehoeftekaart op om zones te identificeren waar de verlichting 's nachts best volledig uitgeschakeld wordt. Sommige dieren en planten hebben volledige duisternis nodig voor de jacht op voedsel en voortplanting. De provincie Antwerpen¹⁵ is hiermee van start gegaan i.s.m. het INBO.
- geen verlichting meer op wegen (inclusief fiets- en wandelwegen) door of rondom natuurgebied of parken. Zo is het bijvoorbeeld in natuurgebied Kiewit niet toegelaten om tussen zonsondergang en zonsopgang in het gebied te zijn. Verlichting van de fiets- en wandelwegen heeft daar in principe dus geen nut.
- doof de straatverlichting in alle straten tussen middernacht en 5 uur in straten waar er 's winters niet gestrooid wordt

Evalueer jaarlijks het netto ruimtebeslag en stel inspanningen erop af

Volgens het Betonrapport van Natuurpunt bedroeg het ruimtebeslag 44% in 2018. In 2022 staat dit op 45%, volgens Statistiek Vlaanderen¹⁶. De inname van open ruimte blijft dus verder toenemen en zit zelfs ver boven het Vlaams gemiddelde van 33%.

De doelstelling voor Hasselt moet daarom zijn om het **netto ruimtebeslag te halveren, uiterlijk tegen het einde van de legislatuur** (versus nulmeting Beleidsplan Ruimte Vlaanderen¹⁷), **en uiterlijk in 2040 te herleiden tot nul**. Hiervoor rapporteert het College van Burgemeester en Schepenen aan de gemeenteraad jaarlijks over de evolutie van het ruimtebeslag en de verhardingsgraad op haar grondgebied, en stemt ze haar inspanningen af op het behalen van de vooropgestelde doelstellingen als is het een resultaatsverbintenis.

Gemeentelijk bouwshifffonds

Het College van Burgemeester en Schepenen voorziet in de aanleg van een gemeentelijk bouwshifffonds dat de gemeente in staat stelt om de nodige herbestemmingen binnen haar grondgebied te financieren. Binnen haar begroting reserveert de gemeente jaarlijks 50 EURO per inwoner voor dit fonds.

¹⁵

<https://provincieantwerpen.maps.arcgis.com/apps/mapviewer/index.html?webmap=335489796d284678bc167e88c7d9a687>

¹⁶ <https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/ruimtegebruik/ruimtebeslag>

¹⁷

<https://omgeving.vlaanderen.be/nl/ruimtelijk-beleid-en-planning/ruimtelijk-beleid/beleidsplan-ruimte-vlaanderen>

Sensibiliseer en informeer inwoners over de positieve effecten van groen in de stad

Elke gemeente vergroent de openbare (speel)plekken op haar grondgebied of stelt deze open voor het publiek

De gemeente neemt initiatieven om de speelplaatsen van scholen en openbare speelplekken op haar grondgebied te vergroenen. Groene speelpleinen zijn **beter voor de mentale en fysieke gezondheid en voor de sociale vaardigheden van kinderen, en geven minder aanleiding tot pesten**. Bovendien maakt het de gemeente weer wat klimaatrobuster. Minder beton maakt meer waterinfiltratie mogelijk en meer groen gaat het hitte-eilandeffect tegen. De biodiversiteit profiteert ook mee.

Concrete acties hiervoor zijn:

- geef financiële ondersteuning voor de vergroening van speelplaatsen in alle scholen (basis, middelbaar, hogeschool, universiteit), bovenop de subsidies van MOS van de provincie
- openstellen en natuurvriendelijk inrichten van het park van de Gouverneur
- verplant de boompjes en struiken uit de tijdelijke, zwarte pop-up containers op dezelfde locatie in volle grond. Maak van de opportuniteit gebruik door de oppervlakte groen op die locatie te vergroten.

Het college laat zich jaarlijks adviseren door haar raden over de bouwshift

Het College van Burgemeester en Schepenen laat zich jaarlijks adviseren door de gemeentelijke adviesraden Milieu- en Natuur (MINA), en Ruimtelijke Ordening (GECORO) over de realisatie van de bouwshift op eigen grondgebied. Als die raden er nog niet zijn, worden ze opgericht.

Voer een gepast mobiliteitsbeleid met focus op het openbaar vervoer

- Openbaar lokaal vervoer
 - enkel elektrische bussen binnen de grote ring toelaten
 - maximum jaarabonnementsprijs
 - betere aansluiting op openbaar streekvervoer en landelijk vervoer
 - herwaarderen van buslijnen. Momenteel is het moeilijk om vanuit de achtergelegen gebieden de bus te nemen naar het centrum van Hasselt.
- Stimuleren van het gebruik van de fiets of wandelen door herstellen/uitbouwen van een netwerk van onverharde trage wegen
- Aantal voertuigen verlagen
 - Gebruik van de auto ontraden door geen extra parkeerplaatsen meer te vergunnen
 - Autodelen stimuleren
 - Dienstwagens van de gemeente deelbaar maken tijdens de weekends en vakantiedagen
- Voldoende laadpalen voorzien

Maatregelen tegen zwerfvuil en sluikstorten

- Verminder sluikstorten door gratis blauwe PMD-zakken te verdelen per gezin
- Na doortocht van de vuilnisophalers is er dikwijls meer zwerfvuil door gescheurde zakken. Onderzoeken of vuilniscontainers (zoals de GFT-container) dit kunnen verbeteren.

TRANSITIE 4:

Naar een regeneratieve landbouw en visserij

Hoe realiseren we dat?

Stel een landbouwbeleidsplan op met landbouwers en andere stakeholders

Stel een langetermijnvisie (over meerdere bestuursperiodes heen) op voor een landbouwsector binnen de grenzen van de milieugebruiksruimte, wat bijvoorbeeld stad Aalst al deed. Betrek niet alleen landbouwers, maar ook onderzoeksinstituten, experts en andere stakeholders van het platteland bij de opstelling van de analyse, visie en het actieplan. Maak het concreet en haalbaar. Hoewel landbouwbeleid het lokale overstijgt kan het helpen om een duurzame toekomst uit te bouwen voor de lokale landbouwers, waarbij de uitdagingen van het veranderende klimaat en de transitie naar landbouw binnen de miliegrenzen en met herstel van landbouwnatuur aangepakt worden. Houd het agrarisch gebied zo veel mogelijk bouwvrij en enkel beschikbaar voor grondgebonden landbouw.

Bouw een korte keten project uit met natuurherstel als voorwaarde

Veel landbouwers willen wel duurzamer produceren, maar aan de huidige winstmarges op hun producten lukt dat niet. Een van de sleutels om duurzame voedselproductie mogelijk te maken is de beprijzing en één mogelijkheid om daar verbetering in te brengen is inzetten op korte keten. Niet alle spelers apart, maar samen: landbouwers, supermarkten, steden en natuurorganisaties kunnen samenwerken om zo'n model mogelijk te maken waarin de landbouwer een eerlijke prijs krijgt en de landbouwnatuur heropleeft.

Met zijn hoge bevolkingsdichtheid leent Vlaanderen zich uitstekend tot dergelijke korte ketenprojecten waarin de stadsbewoner weer voeling krijgt met de bron van zijn voedsel. Agro-ecologische vormen van landbouw zorgen bovendien voor extra natuur- en landschapsbeleving voor de burger die recreatie in de nabije omgeving de laatste jaren herontdekt heeft. Inspiratie kan gevonden worden bij een project van onze noorderburen Rotterdam "de boer op!"¹⁸, een samenwerking tussen onder meer boeren, natuurorganisaties, supermarkten en de stad.

Concrete acties voor Hasselt zijn:

- Stimuleer gemeenschappelijke tuinen en lokale boerenmarkten
- Stimuleer biolandbouw
- Breng niet-grondgebonden landbouw en intensieve veeteelt in industrieterreinen onder
- Ondersteun voedselcoöperaties of zet een stedelijke coöperatie op waar lokale boeren hun producten kunnen (laten) verkopen
- Subsidieer abonnementen bij zelfpluktuinen of CSA-landbouwbedrijven met een bio-label
- Inrichten van voedselbossen zodat mensen terug voeling krijgen met de natuur en het voedsel

Zet in op het behoud en herstel van een groene dooradering van het (landbouw)landschap

¹⁸ <https://www.rotterdamdeboerop.site/>

Zet in op het behoud en herstel van de groene dooradering van het (landbouw)landschap met bijvoorbeeld een **houtkantenplan en de herwaardering van bermen**. Juridische bescherming (bv. breedte vanaf de rand van de weg), herstel en goed ecologisch beheer van bermen kan een wereld van verschil maken voor natuur en landbouwproductie. Het geeft kansen aan onze rijke graslandflora en aan bestuivers en natuurlijke bestrijders die de productie van landbouwgewassen kunnen opdrijven. Het vergroot bovendien de belevingswaarde van het landschap rondom dorpen met een publieke groene dooradering, wat weer (gezondheids)kansen biedt voor zowel lokale inwoners als (hoeve)toerisme.

Zet publieke landbouwgronden (stad, OCMW ...) in als beleidsinstrument voor grondgebonden, natuurvriendelijke landbouw

Heel wat gemeenten en OCMW's hebben nog landbouwgronden in eigendom die een strategische ligging hebben nabij woonkernen of in de stadsrand. Die terreinen kunnen de vraag naar voedselproductie op een bredere manier invullen dan vandaag. Faciliteer op die manier bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen kansen voor landbouwers die op een duurzame, natuurinclusieve manier voeding willen produceren dichtbij en mét de mensen en die van landbouwgrond een gedeelde en multifunctionele ruimte willen maken.

Zo heeft ook de Kerkfabriek veel braakliggende gronden. Deze kunnen aangewend worden voor biolandbouw of CSA-landbouw.

TRANSITIE 5:

Naar een circulaire samenleving

Hoe realiseren we dat?

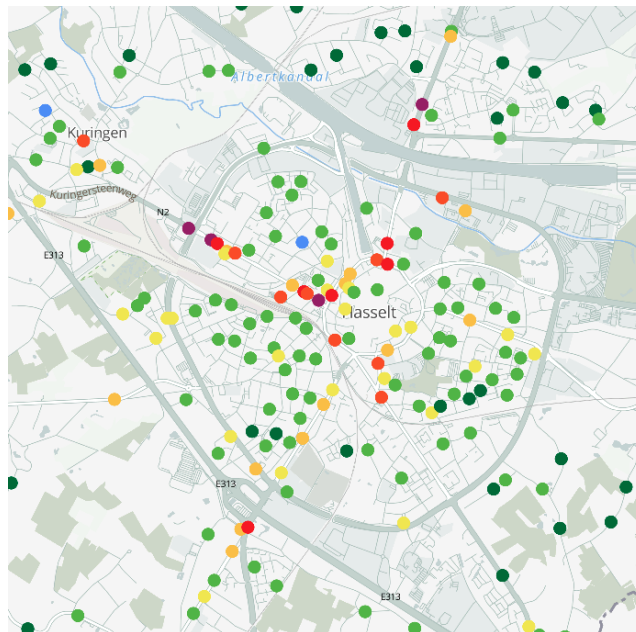

Neem luchtvervuiling serieus en versterk de handhaving op stoken (van afval en hout)

Particuliere houtstook leidt tot schadelijke stoffen in de lucht en kan overlast geven voor omwonenden. Er geldt soms een stookadvies op dagen met slechte luchtkwaliteit, maar dit is geen dwingende maatregel maar sensibiliserend. Vaststellingen van overtredingen m.b.t. huishoudelijke houtverbranding binnen de Vlaamse milieuwetgeving moeten gebeuren door een lokale milieutoezichthouder of politie. We vragen aan de gemeente om een duidelijk actieplan en passende handhaving om dit probleem eindelijk serieus te nemen.

Daarnaast is het **verkeer** een bron van luchtvervuiling. Concrete acties voor gezondere lucht in Hasselt zijn:

- Voer een Lage-Emissie-Zone in en verlaag de maximumsnelheid naar 30 km/u binnen de grote ring van Hasselt om de luchtvervuiling te verminderen. Volgens het onderzoek van CurieuzeNeuzen in 2018 is de luchtkwaliteit niet goed in Hasselt¹⁹. Door deze maatregelen zal de uitstoot van stikstofdioxide verminderen.

- Verlaag de maximumsnelheid naar 30 km/u binnen alle centra van de deelgemeenten en rond gevoelige bestemmingen (scholen, kinderdagverblijven, en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen)
- De luchtkwaliteit langs de grote invalswegen buiten de ring is op sommige plaatsen slecht. Deze zou verbeterd kunnen worden door de maximumsnelheid te verlagen. Hiervoor kan geijverd worden bij het gewest.
- Plant groenschermen op een doordachte manier rond gevoelige bestemmingen. Volgens het onderzoek van CurieuzeNeuzen over de luchtkwaliteit in 2018 kunnen groenschermen²⁰ de luchtkwaliteit verbeteren en hebben een positief effect op de gezondheid van de inwoners.

¹⁹ <https://viewer.curieuzeneuzen.be/>

²⁰ <https://2018.curieuzeneuzen.be/vlaanderen-2018/over-luchtkwaliteit/helpt-groen/>

Een sterke natuursector om dit mee te realiseren

Voorzie cofinanciering voor aankopen door natuurverenigingen om de natuur- en klimaatdoelstellingen van de gemeente te realiseren

Werk een sterke samenwerking uit met lokale natuurverenigingen om de doelstellingen rond vergroening en klimaatadaptatie (Lokaal energie- en klimaatpact) te realiseren. Steden als Aalst, Brugge, Gent, Kortrijk en Mechelen tonen al het goede voorbeeld en investeren in natuur. Dat levert een grote win-win op. Niet alleen kunnen natuurverenigingen middelen van Vlaams niveau en van donateurs samenbrengen met de gemeentelijke steun, ze hebben ook heel wat expertise en vrijwilligerskracht in huis om die doelstellingen professioneel en kostenefficiënt te realiseren.

Natuurpunt Hasselt-Zonhoven telt **1.216 gezinnen in Hasselt en 203 gezinnen in Zonhoven** onder haar leden. Dit hoge aantal toont aan dat **veel inwoners bezorgd zijn om de bescherming van de lokale natuur**. Door de lokale verankering en betrokkenheid van heel wat leden en burgers bij de realisaties, wordt eigenaarschap, trots en draagvlak voor het gevoerde beleid gerealiseerd. Het levert bovendien de garantie dat de nieuwe natuurgebieden open zijn voor iedereen én dat de kwetsbare delen tegelijkertijd beschermd worden.

Voorzie logistieke steun door gemeente bij afbraak van illegale bouwwerken in natuur

Natuurpunt Hasselt-Zonhoven zet veel vrijwilligers in om illegale bouwsels af te breken of (bouw)afval op te ruimen in natuurgebieden. Het afvoeren van de materialen kost echter veel geld. Hier kan Hasselt logistiek of financieel in tussenkomen.

(Her)oprichting van de milieuadviesraad in Hasselt

De adviezen van deze raad worden steeds voorgelegd aan burgemeester en schepenen. De beslissing van het schepencollege moet teruggekoppeld worden aan de milieuadviesraad.

Oprichting van een klimaatadviesraad die de lokale Klimaatactieplannen ontwerpt, opvolgt en bijstuurt

Van woord naar daad: een ernstig budget

Voeg na de verkiezingen meteen de daad bij het woord door als eerste stap in de begroting voor de nodige middelen te zorgen om de vijf noodzakelijke transities te realiseren. Ambitieuze doelen zijn nodig om de biodiversiteitscrisis en klimaatcrisis in verhouding tot hun ernst en urgentie aan te pakken, maar dan zijn ook navenante budgetten nodig om ze te realiseren én moeten schadelijke subsidies een halt toegeroepen worden. De Europese Unie besloot al om vanaf 2026 10% van de jaarlijkse uitgaven te besteden aan biodiversiteitsherstel en om voor alle financiering het 'do no harm'-principe in te voeren. Daarmee toont de EU de ernst van de crisis aan en de wil om ze aan te pakken. We verwachten van onze binnenlandse overheden dat ze dat voorbeeld volgen. Stop schadelijke subsidies, zet de EU-middelen in, én bestem ook in de eigen begroting een substantieel aandeel voor natuurherstel.

Concreet voor Hasselt: **het stedelijk natuuractieplan wordt elk jaar opgemaakt door de Adviesraad voor Leefmilieu en wordt -inclusief de bijbehorende begroting- tijdig ter goedkeuring voorgelegd aan het College van Burgemeester en Schepenen zodat de voorziene uitgaven kunnen opgenomen worden in de jaarlijkse begroting van de stad.**

Zo kunnen we van 2020-2030 echt het decennium van ecosysteemherstel maken en de negatieve natuur- en klimaatcurves ombuigen in de goede richting. Naar een Vlaanderen in harmonie met de natuur en zijn omgeving. Naar een Vlaanderen met natuur in het hart.

Let's bend the curve!

Colofon

contact

Bert Carremans - Natuurpunt Hasselt-Zonhoven
voorzitter@natuurpunthasseltzonhoven.be

eindverantwoordelijken

Walter Rycquart (algemeen directeur)
Bart Vangansbeke (voorzitter)

uitgegeven door

Natuurpunt vzw
Coxiestraat 11, 2800 Mechelen
+32 (0)15 297 220

illustraties

Toekomstbeelden: Wim Dasselaar
Andere illustraties: Shtick

vormgeving

Shtick

Foto's

Wim Dirckx, iStock

Natuurpunt is de grootste natuurvereniging in Vlaanderen. Duizenden vrijwilligers en 500 professionele medewerkers werken voor de bescherming van belangrijke leefgebieden, soorten en landschappen. Om dat doel te bereiken beschermt de vereniging de resterende natuur in Vlaanderen door gebieden aan te kopen en te beheren, door soorten en leefgebieden te bestuderen en te monitoren, door mensen kennis te laten maken met de natuur en door beleidsbeïnvloeding op lokaal, regionaal en Europees niveau. Natuurpunt beheert meer dan 25.000 ha natuur verspreid over 500 natuurgebieden. 133.000 families zijn lid van Natuurpunt.

V.U.: Natuurpunt vzw, Walter Rycquart, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen, ON 0434.364.713,
RPR Ondernemingsrechtbank Antwerpen, afdeling Mechelen, info@natuurpunt.be, www.natuurpunt.be.